

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **R. A.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2012, č. j. OAM-507/VL-07-K03-R2-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 7. 2013, č. j. 28 Az 29/2012 – 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, Mgr. Janu Urbanovi, advokátovi se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2012, č. j. OAM-507/VL-07-K03-R2-2008. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl, že se stěžovatelce neuděluje mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, §13, §14, §14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Azylový příběh stěžovatelky je u Nejvyššího správního soudu projednáván již podruhé. Rozsudkem ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 Azs 19/2010 – 143, rozhodl zdejší soud o zrušení rozsudku krajského soudu ze dne 11. 12. 2009, č. j. 29 Az 51/2008 – 91, kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2008, č. j. OAM-

507/VL-07-K03-2008. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku vyslovil právní názor, že příběh stěžovatelky, resp. celé její rodiny, nelze považovat za nevěrohodný, neboť se vyznačuje jasnou a jednotnou dějovou linií týkající se potíží jejích rodičů, na jejichž péči je závislá. Na základě tohoto závazného posouzení věci krajský soud rozsudkem ze dne 16. 11. 2010, č. j. 29 Az 51/2008 – 173, rozhodl o zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného a zavázal jej, aby o žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany rozhodl v intencích názoru Nejvyššího správního soudu.

Žalovaný následně rozhodl, že se stěžovatelce neuděluje žádná z forem mezinárodní ochrany. V průběhu řízení totiž nebylo zjištěno, že by samotná stěžovatelka byla vystavena pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany nebylo shledáno ani v případě jejích rodičů. Ačkoliv mohla stěžovatelka problémy svých rodičů vnímat negativně, dotkly se jí pouze nepřímo a v míře, kterou nelze hodnotit jako natolik závažnou a intenzivní, aby ji bylo možno posoudit jako pronásledování. Žalovaný zdůraznil, že důvodem odchodu celé rodiny z Turecka byla, mimo jiné, snaha zajistit lepší lékařskou péči pro členy trpící mentální retardací, tj. pro stěžovatelku a jejího bratra V. V průběhu řízení však nebylo prokázáno, že by stěžovatelce byla z důvodu kurdské národnosti poskytována lékařská péče na nižší úrovni, jak uvedla její matka. Diagnóza mentální retardace, bez možnosti výrazného zlepšení, byla stěžovatelce zjištěna již lékaři v Turecku, kde stěžovatelka navštěvovala speciální školu pro postižené děti. Ke stejným závěrům dospěli i lékaři v České republice.

S odkazem na posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu provedené Nejvyšším správním soudem ve shora uvedeném předcházejícím rozsudku žalovaný konstatoval, že vzhledem k tomu, že zdravotní stav stěžovatelky se zásadně nemění, neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu. Na základě zjištěných skutečností nedospěl ani k závěru, že by v případě stěžovatelky bylo na místě udělit jí některou z jiných forem mezinárodní ochrany. Tyto závěry pak potvrdil i krajský soud.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje kasační důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. S ohledem na odkázanost na péči rodičů odkazuje na důvody jejich kasačních stížností (u Nejvyššího správního soudu vedených pod sp. zn. 9 Azs 13/2013 a 9 Azs 15/2013). V závislosti na výsledku řízení ve věcech rodičů se bude odvíjet i výsledek řízení o její žádosti.

Nad rámec důvodů namítaných v řízeních rodičů uvádí, že krajský soud věcně nezhodnotil skutečnosti, které v průběhu řízení vyšly najevo a omezil se pouze na opakování tvrzení žalovaného a stěžovatelky. Proto považuje napadený rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, přičemž toto pochybení krajského soudu mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Stěžovatelka Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby kasační stížnost vyhodnotil jako přijatelnou a napadený rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření trval na názoru, že stěžovatelka nesplňuje kritéria pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem

pokračování

podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud neshledal ve skutečnostech namítaných stěžovatelkou přesah jejích vlastních zájmů, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

Dle ustálené judikatury je poskytnutí azylu zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů.

Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu možného porušení práv. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 – 72).

Stěžovatelka je přesvědčena, že vypořádání jejích námitek ze strany krajského soudu nebylo provedeno dostatečně a rozsudek je proto nepřezkoumatelný.

Nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Z konstantní judikatury lze zmínit například rozsudky zdejšího soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, a ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245). Z jejich obsahu vyplývá, že rozhodnutí soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže například není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; dále z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě; proč považuje žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené; či proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Dalším důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí může být případ, kdy soud opomněl přezkoumat některou ze žalobních námitek včas uplatněných, či obsahuje-li odůvodnění rozsudku toliko převzaté pasáže z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž dále rozvádí dopad převzatých závěrů na konkrétní souzený případ a na samotné rozhodnutí ve věci.

Taková pochybení kasační soud v projednávané věci neshledal. Z rozsudku krajského soudu je zcela jednoznačně seznatelné, jakými úvahami se řídil. Zcela srozumitelným způsobem se vypořádal se všemi stěžovatelkou uplatněnými námitkami a jeho rozhodnutí proto nelze hodnotit jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu navíc lze připustit, aby v případě, kdy je rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou, shodují-li se uplatněné důvody, a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, aby si krajský soud správné závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, publikovaný též pod č. 1350/2007 Sb. NSS).

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka trpí mentální retardací středně těžkého stupně. Jde o vrozené postižení, které se projevuje poruchami chování a které není medikamentózně léčitelné. Stěžovatelka je proto, i přes svoji zletilost, závislá na péči blízkých osob, zejména rodičů. Důvody, pro které stěžovatelka o mezinárodní ochranu žádá, se z uvedeného důvodu odvíjí od tvrzení jejího otce a matky.

Nejvyšší správní soud, ve shodě s krajským soudem i žalovaným, neshledal, že by rodiče stěžovatelky splňovali podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. V podrobnostech lze odkázat na rozhodnutí zdejšího soudu sp. zn. 9 Azs 13/2013 (řízení o kasační stížnosti paní N. A. – matky stěžovatelky) a sp. zn. 9 Azs 15/2013 (řízení o kasační stížnosti pana M. A. – otce stěžovatelky). Nejvyšší správní soud v uvedených rozhodnutích konstatoval, že zvýšený zájem tureckých bezpečnostních složek o otce stěžovatelky, lze i přes

pokračování

určité excesy považovat za legitimní, neboť disponoval informacemi o skupině PKK, resp. jejích bojovnících. Ve vztahu k matce stěžovatelky uvedl, že úroveň problémů, kterým byla v zemi původu vystavena, nedosahuje takové intenzity, aby mohla být hodnocena jako pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či důvod pro udělení jiné formy mezinárodní ochrany.

U stěžovatelky tedy vzhledem k uvedeným skutečnostem nebyly naplněny důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 resp. § 14b zákona o azylu. V projednávané věci nebylo ani zjištěno, že by sama stěžovatelka měla v zemi původu jiné problémy, na základě kterých by jí svědčily důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle §§ 12, 14 a 14a zákona o azylu. Se stěžovatelkou byl pohovor veden za účasti její matky jako opatrovnice a tlumočnicka z kurdského jazyka, k protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebyly uplatněny žádné připomínky ani nebylo požadováno jejich doplnění. Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že dle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41).

. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatelky, který jí byl soudem ustanoven k ochraně jejích práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce stěžovatelky, Mgr. Jan Urban, advokát se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, provedl ve věci jeden úkon právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“) v hodnotě 3 100 Kč spočívající v sepisu kasační stížnosti. Podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu náleží ustanovenému zástupci stěžovatele i náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč. Celková částka odměny za zastupování tak činí 3 400 Kč. S ohledem na skutečnost, že Mgr. Jan Urban je plátcem DPH, zvyšuje se částka přiznané odměny podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. o DPH ve výši 21 %, tj. o částku 714 Kč. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2013

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu